

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce/oponenta

Autor práce: Kateřina Rydvalová

Název práce: Rozdíly v názorech na rodinu mezi osobami v manželství a v nesezdaném soužití

Autor posudku: Jan Klusáček

Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Práce se zabývá rozdíly mezi muži a ženami žijícími v manželství/kohabitaci v názorech na role muže a ženy v rodině. Autorka provedla sekundární analýzu na datech z CVVM. Z analýzy vychází, že mezi lety 2013 a 2020 došlo k posunu k liberálnějším názorům na role muže v rodině (ne na role ženy v rodině), v roce 2020 zastávali muži a starší lidé tradičnější postoje na ženské role v rámci rodiny.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Práce má explicitně stanovené hypotézy, výzkumné otázky práce jsou zřejmé. Hypotézy jsou následně potvrzeny nebo vyvráceny v empirické části práce.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Metodologie je přiměřeně vysvětlena v příslušném oddíle práce.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Autorce jsem při vedení práce vyčítal, že začíná příliš zeširoka, „prahistorií rodiny“. Nyní musím říct, že mi struktura práce dává smysl, jsou zahrnuta a rozpracována pro práci důležitá témata (individualizace rodiny, druhý demografický přechod). Autorka se postupně propracovává k hypotézám a svému výzkumnému záměru. Následná analýza dat má standardní postup a vhodně odpovídá na teoretickou část.

Výsledky empirické části jsou v závěru zpětně propojeny s teoriemi a výsledky studií.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Autorka umí psát odborný text, argumentace je srozumitelná, struktura práce je přehledná.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Jak jsem již zmínil, autorka má kvalitní styl akademického psaní. Text je čtivý, argumenty zapadají do sebe. Některé pojmy nebylo potřeba definovat, například pojem gender není potřeba

představovat. Autorka se také příliš neodvažuje vykračovat mimo cestu načrtnutou literaturou, sama zmiňované trendy neinterpretuje/nekomentuje (což ovšem není nutně chyba, může se více „odvázat“ v magisterské diplomové práci).

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

S empirickou částí práce mám větší problém než s teoretickou částí. Autorka ověřuje hypotézy systematicky, v přesně daném pořadí, což je v pořádku, ve výsledku to ale působí trochu mechanicky. Autorka používá dva indexy (pro mužské a ženské role v rodině), nejprve ověřuje hypotézy pro jeden index, poté pro druhý, to analýzu (především výsledky) trochu znehledňuje. Zároveň ale nemám návrh, jak to udělat jinak.

Co se týče vytváření indexů ženských a mužských rolí v rodině, nemám námitky. V práci se vyskytuje následující věta: „*Ani histogram normální rozdělení neprokázal. Ovšem díky Centrální limitní větě lze vzhledem k velikosti vzorku (N=616) rozdělení považovat za normální. Rozdělení obou indexů tak lze považovat za normální.*“ Autorku jsem upozorňoval, že rozložení buď normální je nebo není, rozložení hodnot nelze jednoduše „považovat za normální“ na základě počtu respondentů.

Ohledně používání boxplotů a porovnávání průměrů – já sám bych asi použil jiné metody, ale to je v tomto případě spíše otázka vkusu. Metody zcela odpovídají stupni studia.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Co se týče výsledků empirické části, rozdíly mezi skupinami (například mezi respondenty v roce 2013 a 2020 v názorech na mužské role) jsou často malé, interpretace jsou ale dle mě korektní. V závěru autorka píše: „*Překvapivé bylo, že z hlediska názorů sezdaných a kohabitujiících dospělých osob na převážně ženské role nedošlo mezi lety 2013 a 2020 k posunu k liberálnějšímu postojům.*“ To ale autorka netestuje – při porovnávání respondentů mezi lety 2013 a 2020 nepřihlíží k tomu, jestli respondenti žijí v manželství nebo v kohabitaci (kdyby to rozlišovala, došla by třeba k tomu, že v případě kohabitujiících k posunu mezi lety došlo). Autorka tím pravděpodobně myslí, že zkoumala všechny respondenty dohromady, bez rozlišení, vyjádření ale není přesné.

V textu se také píše: „*U ANOVY vyšla signifikance 0,031, což je nižší než α (5 %), a zamítám tak nulovou hypotézu, že průměry ve všech skupinách jsou totožné. Tedy mezi alespoň jednou dvojicí skupin existuje nějaký rozdíl. Podle Games-Howellova Post-Hoc testu však u žádné dvojice skupin nevyšel signifikantní rozdíl. To ukazuje i interval spolehlivosti, který u všech skupin obsahuje nulu.*“ To by pravděpodobně potřebovalo ještě ozřejmit (už jen z toho důvodu, že autorka následně v závěru a abstraktu píše, že vztah mezi typem soužití podle pohlaví a názory na ženské role v rodině byl nalezen).

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Autorka splňuje rozsah práce, vhodně cituje, uvádí zdroje dat.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autorka používá širokou paletu zdrojů, provedla dobrou rešerši. Možná je trochu škoda, že využívá převážně tuzemskou literaturu, přehled současné zahraniční literatury by mohl práci obohatit.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Diplomová práce je na dobré grafické a jazykové úrovni. Nevyskytují se překlepy nebo gramatické chyby.

Další poznámky

Celkové hodnocení práce

Autorka předvedla, že je schopná napsat odborný text. Postup a zpracování je v pořádku, možná empirická část v některých bodech trochu pokulhává (viz výše). Jsem nerozhodný mezi známkou *výborně* a *velmi dobře* – zatím dávám *velmi dobře* s možností lepší známky na základě obhajoby.

Otázky a náměty k obhajobě

Podle Garyho Beckera je z čistě racionálního, ekonomického hlediska výhodné, když se každý z partnerů specializuje na jednu oblast (jeden se více stará o výdělek, druhý o zajištění domova). Nemůže společenský posun směrem k egalitářství, rovnému rozdělení prací v rodině (tedy vlastně dvojí specializaci obou partnerů), vést k větší četnosti partnerských konfliktů?

Kdybyste mohla zasáhnout do dotazníku CVVM, jaké byste v otázkách týkajících se rolí v rodině udělala změny? Doplnila byste nějakou otázku?

Datum: 3. 6. 2022

Podpis: